

Nr 35.

Ankom till riksdagens kansli den 20 mars 1925 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare medel för lån till egnahemsbyggnader för statens järnvägars personal vid Notviken och Ulriksdal. (4:e avd.)

I en till riksdagen den 27 februari 1925 avläten, till statsutskottets förberedande behandling hänvisad proposition (nr 71) har Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för utlämnande i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna grunder av lån till egnahemsbyggnader å tomter inom de av statens järnvägar till sådant bebyggande avsedda områden vid Notviken och Ulriksdal må användas — utöver tidigare medgivna belopp av 200,000 kronor av statens järnvägars förlagsmedel — ytterligare ett belopp av högst 1,000,000 kronor av nämnda järnvägars rörelsekapital ävensom att därmed jämväl må bestridas ersättning för byggnad eller annan å dylik tomt verkställd anläggning, då sådan skall av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Enligt medgivanden av 1920 och 1923 års riksdagar har av statens järnvägars förlagsmedel ett belopp av 200,000 kronor ställts till förfogande för egnahemsbyggande vid Notviken och Ulriksdal.

Upplåtelseerna av tomter borde ske med tomträtt och allenast till fast anställd personal vid statens järnvägar. I enlighet med vad som numera gäller i fråga om skyldighet att gälda ränta för lån från egnahemslånefonden, utgår räntan till och med femte kalenderåret efter utgången av det år, var under lånet utbetommit, efter 4 % samt från och med det sjätte kalenderåret, då amorteringsskyldighet inträder, med $4\frac{3}{4}$ %.

I skrivelse den 21 februari 1925 har järnvägsstyrelsen gjort framställning om beredande av ytterligare medel för dylika egnahemslån. Till stöd härför anför styrelsen:

I sina till grund för statsmakternas ovanberörda beslut liggande framställningar i ämnet av respektive den 20 oktober 1919 och den 27 februari 1923 hade järnvägsstyrelsen förutsatt, att ifrågavarande egnahemslånefond

å 200,000 kronor skulle kunna ökas i den mån byggnadsverksamheten det betingade.

Vad beträffade Notviken, hade av särskilda orsaker någon byggnadsverksamhet där ännu icke kommit till stånd, och ovisst torde vara, när så kunde bli va fallet.

Vidkommande däremot Ulriksdal hade personalen ådagalagt ett synnerligen livligt intresse för den planerade egnahemsverksamheten, vilket visade sig, bland annat, därav, att det inkommit ej mindre än 35 ansökningar om upplåtelse av tomter med tomträtt inom egnahemsområdet, för vilket Kungl. Maj:t den 19 december 1924 fastställt stadsplan. Planerandet av egnahemsverksamheten vid Ulriksdal hade i övrigt fortskridit så långt, att byggnadsverksamheten skulle kunna igångsättas omedelbart, därest medel finnes tillgängliga för utlämnande av erforderliga lån.

Då det vore uppenbart, att det för utlämnande av egnahemslån tillgängliga beloppet, 200,000 kronor, icke försloge till att täcka ens det redan nu förefintliga behovet vid Ulriksdal, hade styrelsen ansett sig böra hos statsmakterna hemställa om ökning av egnahemslånefonden.

För det närmaste året hade styrelsen beräknat att utöver det medgivna beloppet, 200,000 kronor, behöva disponera 500,000 kronor, och torde styrelsen med ytterligare 500,000 kronor kunna tillgodose det lånebehov, som kunde komma att förefinnas för fullständigt utbyggande av det egnahemsområde vid Ulriksdal, som stode till styrelsens förfogande.

Styrelsen ville emellertid i detta sammanhang framhålla, det styrelsen under de senare åren successivt till statsverket återlevererat de särskilda anslag, som tid efter annan anvisats såsom rörelsekapital åt statens järnvägar, d. v. s. de s. k. förlagsmedlen. Till utfyllnad av rörelsekapitalet disponerade styrelsen nu de båda fonderna för pensionering av ordinarie och icke ordinarie personal.

I anslutning härtill hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att styrelsen av för statens järnvägar tillgängligt rörelsekapital finge *dels* för utlämnande av lån för egnahemsbyggande å tomter inom statens järnvägars egnahemsområden vid Notviken och Ulriksdal i mån av behov disponera, förutom av förlagsmedel förut medgivna 200,000 kronor, ytterligare 1,000,000 kronor eller sammanlagt 1,200,000 kronor, *dels* och bestrida ersättning för byggnad eller annan å dylik tomt verkställd anläggning, då sådan skall av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

Departementschefen anför följande:

»Enligt vad jag inhämtat, beräknas bebyggandet av de 35 tomter vid Ulriksdal, beträffande vilka ansökningar om upplåtelse inkommit, kräva ett lånebelopp av omkring 560,000 kronor, och skulle för bebyggande av samtliga tomter därstädes erfordras lån å tillhoppa mer än 1,000,000 kronor. Med hänsyn härtill vill jag tillstyrka, att ytterligare medel till ett belopp av högst 1,000,000 kronor ställas till styrelsens förfogande för underlättande av egnahemsverksamheten bland statens järnvägars personal vid Notviken och Ulriksdal. I enlighet med vad styrelsen föreslagit torde berörda belopp böra utgå av för statens järnvägar tillgängligt rörelsekapital ävensom med sistnämnda medel böra bestridas ersättning för byggnad eller annan å tomt verkställd anläggning, då sådan skall av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

I likhet med vad som gäller i fråga om förut medgivna lån å intill sammanlagt 200,000 kronor torde de nu förordade ytterligare lånen böra ut-

lämnas i huvudsaklig överensstämmelse med ovanberörda i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 16 mars 1923 angivna grunder.»

Under återopande av den i ärendet lämnade utredningen får utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må medgiva, att för utlämnande i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 27 februari 1925 angivna grunder av län till egnahemsbyggnader å tomter inom de av statens järnvägar till sådant bebyggande avsedda områden vid Notviken och Ulriksdal må användas — utöver tidigare medgivna belopp av 200,000 kronor av statens järnvägars förlagsmedel — ytterligare ett belopp av högst 1,000,000 kronor av nämnda järnvägars rörelsekapital ävensom att därmed jämväl må bestridas ersättning för byggnad eller annan å dylik tomt verkställd anläggning, då sådant skall av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

Stockholm den 20 mars 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 34.
